

Gospodarske novice.

(*Drage hruške*). Letos je bilo brez števila veliko ôs in čmerlov, ki so silno škodo delale sadju. Mestna gosposka v Stuttgartu na Virtemberskem je tedaj oklicala, da če podariti 12 krajc. srebra, kdor ji prinese osno gnjezdo, 18 kr. za čmerljino. Kdo pač je bil bolj vesel kot ondašnji otroci tega oklica! O 2 dneh je mogla mestna gosposka plačati 99 fl. 42 kr., — toliko gnjezd so pritirali fantje! Znižala je potem oklicano ceno na polovico. — Ptiči — opominja česki gospodarski tednik — bi pač veliko cenejši pobirali te gnjezdica, in celó brez plačila bi opravili to delo in še marsikako drugo ravno tako koristno, ako bi bilo mladim in starim prepovedano, da bi ne smeli pokončavati tičjih gnjezd z jajčki in mladimi vred! Al ni to narobe svet? Gnjezde pobirati in pokončavati dobrotljivim tičem, ktere je Stvarnik vstvaril, da pokončujejo in zatirujejo škodljivo žival, je pripušeno, — in otrokom se plačuje za osnje in čmerljine gnjezda, ktere bi bili tiči naj bolje in brez plačila odpravili! Oj, zares narobe svet!

(*Zmiraj več se sadi turšice*). Iz Eslinga na Virtemberskem se sliši, da turšica od leta doleta bolj spodriva terto v taci krajih, ki niso za vino posebno dobri. Več vinorejcov je mesca majnika, ko je po hudem mrazu terta pozebla, sadilo v take ngrade turšico, ktero je prétekli mesec lepo bilo viditi — tako visoka je izrastla in nastavila debele storže. Čeravno si gospodar zgube, ki ga je zadela po pozebljini terte, ni s turšičnim pridelkom popolnoma nadomestil, mu je turšica vendar nekoliko povernila škodo in mu podala dobro hrano. — Naj bi bile te skušnje tudi drugim izgled, ako jih enaka nesreča zadene!

(*Tertna bolezen*). Časnik „Coll. dell' Adige“ naznanja, da vkljub vsim pripomočkom je v Veroneški okrajni bila letos tertna bolezen grozno huda. Le v Soavi v nekem majhnem ngradu je ostalo vse grojzdje čisto zdravo in lepo, kjer so terte po zemlji položili. Prof. Cuppari v Pizi, Brambilla v Pavii, prof. Trevisani v Padovi in dr. Rossi v Rimu priporočajo to pokladanje tert kot naj gotovsi pomoček zoper to kugo. — Dosti veljavnih prič! — da bi le res pomagalo.

Škorci.

Naj sledeči spis, ktereга iz neprecenljivih bukev „Meyer's Volksbibliothek“ povzamemo, pokaže domačinom, kako koristni za poljedelstvo, vertnarstvo in gojzdnarstvo so ptiči posebno škorci, in kako prijazno z njimi v družih deželah ravnaajo — v poterjenje tega, kar so „Novice“ v 76. in 77. listu pisale.

Tù smo k staremu škorcjemu gnjezdu še eno leseno hišico pribili, ki je ravno dovolj velika, še eno škorcjo družinico nevihte varovati. Nataknili smo jo na dolgo prekljo in zdej vse vkup na hruševo vejo privežemo. Visoko kakor petelin na zvoniku gleda tičjak čez druge drevesa in ker v moje okno zrè, ga bom tudi jez pridno ogledaval, — da bi le že krilati gostje prišli!

Kdaj bodejo pa prišli? Mesca marca (sušca) je snežena odeja že odvezeta poljem in travnikom, in solnce že toplo sije. Toda zrak je še neprijeten in merzel in ponoči še voda pomerzuje. Le ostanite toraj, veseli škorciki, še nekoliko časa unkraj planin, le blodite še po pontinskih močirjih in po napolitanskih livadah, kamor moč merzle burje ne seže; našemu sušcu, ki ima

rep zavit, ni štopati, kakor tudi termastemu malemu travnu ne, ki ljudi priljudno pod milo nebo vabi, da jih potem potresene s snežinkami na dom zapodi. Pa kaj vidim? Škorci (Staare) so z berzovozom prišli, in danes je še le 25. sušca. Prederzneži! se vé, vi se zanašate na svoje poletne gradičke, ktere imate na Nemškem, in na svoje lesene kočice v Švajcu. Pa s červiči in kebrički šlo bo vam hudo in postiti se bote mogli, da vam bojo rebrica pokale. Saj je poversje zemlje še terdo, kakor led, razun jelševih in brezovih popkov nimate še kaj sladkati, razun nekterih kop gosencjih jajček.

Lej no! una dva tam čez sta se svojega starega staniša zopet polastila, drugi pa ferfetajo okoli dreves in iščejo kraja, kjer bi zložno bivali in živeli. Nove poletne palačice moje še nobeden ni zagledal; a pač, tù so že trije. No, dobro došli! veseli potovavci, le z lepo se pogodite za staniše — v njem je le za enega moža in eno družico prostora, in če še otročiči pridejo, ni celó nobene izbice moč oddati. Veselo žvergolite in menite: „to ni preslabo“ — pa kam že preč letite? Hočete li te novice ujem in tetam svojim donesti? Naka! eden se verne, se ustavi, smukne skozi okroglo vratica, si hišo od zvunej in od znotraj ogleduje, potem skaklja na ravno strešico, razprostre černo-sive perutici, ktere s svojimi belimi marogami migljate, kakor zlato in srebro. Iztegne svoj rumeni kljunček v jasni zrak, in žvižga tako milo in ljubeznjivo, kakor da bi svojo ženico klical: le hitro dojdí, prav kmalo, staniše je že dobljeno!

Pač res staniše je že dobljeno, toda ga boš mogel drugim ubraniti. Tù že prideta dva rokonjača in tolovaja, dva derzna vrabca, — menita, da je stanišče za nju narejeno, Vstopita se, meni nič tebi nič, zraven škorca, kteremu za družino nič mar ni; smuka spet skozi okroglo linico, potem izleti iskat svoje ženice. Vrabca ne preišljujeta dolgo in vlomita tudi v notranjo hišico, odideta in spet prideta in se vedeta, kot da bi bila tukaj doma. Škorec tudi spet prileti, — je prav poterpežljiva dušica; pusti silnim neslanežem njih djanje in misli sam pri sebi: „bo vendar le moja kočica brez bojevanja“. Ali sivosukneža se ne šalita, prinašata bilke in liste v kljunih in hočeta ležišče v stanici napraviti. Zdaj pa se škorceu zadosti zdí in spodí nepovabljenega goste. Med tim pride ženka njegova in sedaj je veselje veliko. Začneta se popraševati in si praviti, in urno gresta po okoli enmalo na sprehod. Ali komaj sta odšla, že sta spet vrabca tukaj in posedeta prazno stanovanje. Škorca se vrneta, odpodita enega vrabca, ki se je na strehi male hišice šopiril in se vrineta v notranjo hišo, kjer se je nesramni vsiljenec brezskerbno vselil. Precej dolgo to terpi: prepričati se ta buzakljunski tič ne dá; ker pa le iti noče, ga močnejša popadeta in na ravnost skozi vratica pahneta. To je nar bolj priprosta sodnija, in zdaj je mir. Sicer še pride nekoliko radovednih škorcov, kterim na obrazu bereta, da hočejo noter skozi duri; že se jim vstopita nasproti in rečeta osorno: nazaj!

Toda, ubogi revčiki, hudo vreme tudi vam žuga: „nazaj!“ Tù merzli sever sneževja nanosi, tako strahovito, kakor le o božiču biti zamore. Kaj pa zdaj? — Letite nazaj v tople južne doline. Slušajte moj совет! Vsi škorci so odšli, šest dni ne vidim nobenega na negostnih livadah. Kako deleč so ljubi tički nazaj potovali, sam Bog vé. Vendar se pa vsi obvarovani vernejo in berž znašajo bilke in liste, in kar se še mehkega dobí, in si naredé toplo ležišče, ktereга je zares treba. Po dežju in snegu spet solnce pride, popki in glavice na drevju otekajo, pomlad je blizo. Veselega upa škorcčevka zleže eno jajce, še eno, še eno, celó pet in gospod škorec poje zahvalno pesem za obili blagoslov. To bo prijetno žvergoljenje, kadar bo mladina izlezla in hruška svoje perje zadobila. Že na češnjah in slivah leže bele cvetne